

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskih delavcev v Ameriki

VOLUME XVIII—LETO XVIII

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) SEPTEMBER 24, 1935.

ŠTEVILKA (NUMBER) 225

TIPICNA SLIKA RELIFNEGA POLOŽAJA V AMERIKI

Relifni uradnik v Akronu pravi, da je polom relifne nezogiben. Brezposelnim se ne obeta "oddihi," temveč čedalje manjša podpora.

V listu "Beacon Journal", ki izhaja v sosednjem Akronu, Ohio, je bilo nedavno objavljeno poročilo, ki opisuje relifno situacijo v omenjenem mestu. Poročilo nudi tipično sliko relifnega položaja, ki obstoji danes po vseh večjih industrijskih mestih. Akron je središče ameriške gumijske industrije. Poročilo se glasi:

Predsednik Roosevelt je prošnja "oddihi" za ameriški biznis svet, ampak nobenega odziva ni na vidiku za relifno delovanje v Akronu in Summit okraju.

Relifni program za brezposelne (takozvani "nezaposeljeni") ni delo z "varnostnimi meznimi" datum za začetek tega programa je bil prvotno določen na 1. oktobra, potem porinjen na 1. novembra. In kot posledica vsa znamenja, bo prej odprta zemlja kot pa se bo v Akronu začelo s kakšno izdatno delno zaposlitvijo.

Preložitelo se je že načrte projekta, ki bi veljali več milijonov dolarjev. Iz Washingtona se pešila poročila, da je Roosevelt odobril več projektov v vrednosti mnogo tisoč dolarjev. Če bi se na relif, se jih je do zdaj postavilo na delo manj kot 1000.

Zavež in podpora v gotovini, ki jo dobivajo relifne družine, je malo skopa, da ženske in otroci niso prosijo za malo večjo podporo. Dvajset tisoč otrok revnih družin v Akronu in okolici je odnega lastništva skupno z varčnim gospodarstvom omogočijo odpravo vseh mestnih davkov.

In tako je Chanute pred petimi leti nastopilo svoj program ter se danes s ponosom nazivlja "največje brezposelno mesto v Ameriki". V deželi je sicer več manjših občin, ki štejejo po nekaj sto prebivalcev, ki so se na enak način oprestile davkov, toda Chanute je edino mesto enake velikosti, ki je prosto davkov.

Mesto ima 25 uslužbencev, v katerem številu so vključeni tudi policiji, ognjegašci in delavci v elektrarni, plinarni in pri vodovodu. V večini mest ima mestni klerk posebnega kolektorja, toda v Chanute vrši kolekcijo klerk sam in izvrši tudi večji del knjigovodstva. Voli se samo tri uradniki, župana in dva mestna komisarja. Mestna zbornica ne rabi niti raznih drugih nameščencev. Župan in komisarja dobijo vsak po \$1000 plače na leto in prisiljeni so vsak dan porabiti del časa za mestne posle.

Cene elektrike in plinu niso visoke, temveč dosti nižje kot po drugih mestih enake velikosti v Kansasu, kjer so utilitete privatno lastovane. Mesto ima zrakoplovišče, ki je veljalo \$75,000 in ki je bilo tudi plačano iz utilitetnih dohodkov. Leta 1924, še predno se je začela brezposelnost, je zgradilo veliko poslovne za \$375,000, v katerem se

Mesto v Kansasu, ki je že pet let prosto davkov

Vsi upravni stroški mesta v Kansasu, ki šteje 10 tisoč prebivalcev, so kriti z dobički mestne elektrarne in plinarne.

CHANUTE, Kans., 23. sept. — To mesto, ki šteje 10 tisoč prebivalcev, opazuje druga mesta, velika in majhna, kako se pogreza v dolgove, med tem ko to mesto stopa že v šesto leto, ne da bi bilo treba prebivalcem plačati en cent za vzdržavo mestne vlade. Še bolj presenetljivo pa je dejstvo, da je mesto nastopilo svojo brezposelnost doba ob času, ko je začela pristiskati depresija in da je ostalo prosto davkov vsa naslednja leta.

Mestni stroški se krijejo iz dohodkov mestno lastovanih elektrarn in plinar. Proračun, ki se ga je nedavno sprejelo, do leta \$102,950 za izdatke prihodnjega leta, v čemur pa niso vključeni obratovni stroški občinskih utilitet.

Od te svote bo prispevala mestna elektrarna \$56,300, mestna plinar \$36,400, dočim bodo razni drugi javni viri, kot pokopališče, parki in policijska sodnija, prispevali \$10,250. Poslovni stroški za prihodnje leto bodo znašali okoli \$300 več kot za tekoče.

Chanute se nahaja v južno-vzhodnem delu Kansasa ob dveh glavnih železniških progah. Ima več tovarn, ki izdelujejo apno, cement, metle, gasolin, olje, opako in vrtnalno stroje. Ima tudi znatno trgovino s perutnino, mlekom in žitom.

Chanute lastuje svoje lastne električne, vodovodne in plinske naprave že zadnjih 25 let. Pred kakimi desetimi leti je konzum elektrike in plina znatno narasel in meščani so prvič sprevideli, da se javno lastništvo izplača. Sledilo so nepričakovano veliki dohodki in mestni uradniki so videli priliko, da se zniža davke. Napravilo se je preiskavo ter dognalo, da dohodki od javnega lastništva skupno z varčnim gospodarstvom omogočijo odpravo vseh mestnih davkov.

In tako je Chanute pred petimi leti nastopilo svoj program ter se danes s ponosom nazivlja "največje brezposelno mesto v Ameriki". V deželi je sicer več manjših občin, ki štejejo po nekaj sto prebivalcev, ki so se na enak način oprestile davkov, toda Chanute je edino mesto enake velikosti, ki je prosto davkov.

Mesto ima 25 uslužbencev, v katerem številu so vključeni tudi policiji, ognjegašci in delavci v elektrarni, plinarni in pri vodovodu. V večini mest ima mestni klerk posebnega kolektorja, toda v Chanute vrši kolekcijo klerk sam in izvrši tudi večji del knjigovodstva. Voli se samo tri uradniki, župana in dva mestna komisarja. Mestna zbornica ne rabi niti raznih drugih nameščencev. Župan in komisarja dobijo vsak po \$1000 plače na leto in prisiljeni so vsak dan porabiti del časa za mestne posle.

Cene elektrike in plinu niso visoke, temveč dosti nižje kot po drugih mestih enake velikosti v Kansasu, kjer so utilitete privatno lastovane. Mesto ima zrakoplovišče, ki je veljalo \$75,000 in ki je bilo tudi plačano iz utilitetnih dohodkov. Leta 1924, še predno se je začela brezposelnost, je zgradilo veliko poslovne za \$375,000, v katerem se

nahajajo mestni uradi, občinsko gledališče, trgovska zbornica, razni klubi itd.

Vse mestne utilitete so brez dolga in imajo vzorno upravo. Z ozirom na letni proračun \$102,950 je razvidno, da prihranek znaša \$10 na glavo. Pred desetimi leti je mestni davek za vsakih \$1000 zemljiške vrednosti znašal \$13.81.

LITVINSKI LETALEC PRELETEL ATLANTIK

BALLINROBE, Irska, 22. sept. — Litvinski letalec Felix Waitkus, star 27 let, ki je tudi poročnik v letalskem oddelku ameriške armade, je danes bil tukaj prisiljen na zemljo, potem ko je preletel Atlantski ocean. Njegovo upanje, da napravi direkten polet iz New Yorka v Kaunas, glavno mesto Litvinske, se je s tem izjalovilo. Pri pristanku se je letalo precej pokvarilo, Waitkus pa je ostal nepoškodovan. Polet so financirali ameriški Litvinci in v tozadevni fond je prispevala tudi litvinska naselbina v Clevelandu.

OBETA SE SPORAZUMU STAVKI PREGOGARJEV

WASHINGTON, 23. sept. — Med tem ko so rudarji na vseh poljih mehkega premoga danes počivali, se tu nadaljuje pogajanja za novo unijsko pogodbo in napoveduje se, da v kratkem pride do sporazuma.

94,000 LJUDI BO NOCOJ GLEDALO BOKS

NEW YORK, 23. sept. — Nocoj se bosta tukaj sprijela v boksu bivši čempion Max Baer in zamorski boksar Joe Louis ki do danes ni bil še nikoli poražen. Prodanih je že 94,000 vstopnic.

ZELEZNIŠKI MAGNAT ATTERBURY UMRL

PHILADELPHIA 23. sept. — Danes je bil tu pokopan W. W. Atterbury, dolgoletni predsednik Pennsylvania železnice. Bil je 69 let star.

Brezposelni klub

Članstvo brezposelnega kluba na St. Clairju se vabi, da se udeleži seje v polnem številu, v sredo 23. sept. Seja se bo vršila v starem poslopju S. N. Doma, in se prične ob 2 uri popoldne. Na dnevnem redu je več važnih zadev, ki se tičejo koristi vseh brezposelnih. Pridite! Bodite točni.—L. Z., predsednik.

V bolnici

Ludwig Marshe, 4206 St. Clair Ave., član društva Naprejšti, 5 SNPj se nahaja že dva tedna z zlomljeno nogo v Charity bolnišnici. Nahaja se v prvem nadstropju, J 101. Obiski so dovoljeni v torek, petek in nedeljo od 2. do 4. popoldne.

Iz starega kraja

Zadnji četrtek sta dospela iz vasi Lopata pri Žužemberku, 73 letni Anton Blatnik in 69 letna Marija Blatnik k svojim otrokom. Živela bosta pri hčerki Jennie Zupančič, 9524 Gibson Ave. Potovala sta s posredovanjem Aug. Kollandra. Dobrodošla v našo naselbino!

Delavske unije v San Franciscu v politični akciji

Za župana kandidira časniki, ki je izgubil službo pri Hearstovem listu radi unijske aktivnosti.

SAN FRANCISCO Cal. — Unijsko organizirano delavstvo v San Franciscu je pri letošnjih občinskih volitvah postavilo svoj list kandidatur pod označbo "United Labor Ticket." Deževski listi načeljuje kot kandidat za župana predsednik lokalne časninarske unije (Newspaper Guild) Redfern Mason, ki je izgubil službo kot glasbeni kritik pri Hearstovem listu "San Francisco Examiner" radi unijske aktivnosti. Njegova odločitev je bila predložena vladnemu delavskemu odboru, ki pa ni imel poguma nastopiti proti časninarskemu mogotcu Hearstu.

Novo organizirana združena delavska stranka ima oporo večine unij, ki so lani vodile štrajk v vseh pristaniščih na Pacifiku, podpira jo Upton Sinclairjeva "epična" grupa, Utopijska grupa, komunistična stranka in razne druge organizacije.

NEMČIJA PRAVI, DA BO NEUTRALNA

BERLIN, 23. sept. — Nemško zunanje ministrstvo je danes izjavilo, da bo Nemčija v italijansko-abetesinskem sporu ostala strogo nevtralna. "Naše stališče je isto kot stališče Zed. držav", je rekel neki predstavnik ministrstva.

Miller in Gorman

Ray T. Miller in John Gorman, ki sta v tekmi za župansko nominacijo, sta naznanila, da do četrtega, ko se zaključijo evharistični kongres, ne bosta obdrževala nobenih kampanjskih govorov. Oba sta namreč katoličana. Na političnih shodih ju bodo zastopali njuni pomočniki.

Kultura

"ANTON VEROVŠEK"

Nocoj ob 7. uri se vrši v Slov. Del. Domu vaja dram. društva Anton Verovšek za igro "Razkinkana morala." Vse igralce se prosi, da so točni in vsi na mestu. — Režišer.

MLAD. ZBOR "SKRJANČKI"

Opozarja se vse stariše "Skrjančkov," da se vrši izvanredna seja v sredo, 25. septembra, zvečer v Slov. Društvenem Domu, Recher Ave. Imamo veliko važnega za poročati in rešiti več stvari v korist zbora. Podani bodo tudi račun od skupnega koncerta. Prosi se vse tiste, kateri imate še vstopnice za plačati, da iste poravnate na tej seji. — Louis R. Weiss.

LEGIJONARJI

Prosim, da se vsi igralci in igralke v igri "Legijonarji" udeležite nocojsnje vaje, ob 7. uri zvečer na odru S. N. Doma. Ako veseli katero izmed deklet ali fantov, ki spadajo k dram. društvu Ivan Cankar sodelovati v tej igri, naj pride tudi tja ob določenem času. — Režišerka.

Vlada naznanja "rumen kruh" za reveže

WASHINGTON, D. C. — Urad za AAA naznanja, da predno bo leto končano, bodo reveži v Ameriki morali jesti rumen kruh, za katerega se bo porabilo pšenico najslabše kakovosti, kakršno se navadno rabi za žirvinsko krmo. Vzrok temu je črna rja, ki je letos zadelala pšenična polja, in pa vladni program za redukcijo pšenične setve, vsled česar je pridelek pšenice 40 milijonov bušljev pod normalnim konzumom.

Napravilo se je že eksperimente s te vrste pšenice, ki stane okoli 59 centov bušelji, in vladni organi pravijo, da ima kruh ravno tak okus, le da ima rumeno barvo. Vlada izraža upanje, da bodo letos te vrste pšenice porabili ljudje, ker v nasprotnem slučaju bi se moralo importirati boljše pšenico iz drugih dežel.

ANGLIJA POJASNILA MOBILIZACIJO BRODOVJA

LONDON, 23. sept. — Angleška vlada je danes objavila uradno poročilo v katerem polaga vso odgovornost za mobilizacijo angleškega brodovja v Sredozemskem morju na izzivalno pisanje italijanskega časopisja proti Angliji.

OLJE PRINESLO STRAH IN BOGASTVO

VARŠAVA, 23. sept. — John Hollech se je silno prestrašil, ko je sredi noči udarilo olje skozi tla njegovega borgega doma v galicijski vasi Drohobycz. Toda strah je bil hitro pozabljen, ko je danes zvedel, da ga oljni vrellec napravi najbogatejšega moža v vsej okolici.

Pouk državljanstva v SND

Včeraj se je zglasila v uradništvu Miss Mulhern, ki nam je povedala, da se za pouk državljanstva v SND na St. Clair Ave. še ni proglasilo dovolj učencev in učenk, da bi se moglo začeti z razredom. Pouk se vrši ob torhkih in četrkih ob 9. uri dopoldne in so ure zlasti pripravne za ženske in za one, ki ne delajo. V razredu se namerava poleg državljanstva poučevati tudi začetno angleščino. Naše ljudi, ženske kot moške, opozarjamo, da se vpišejo v razred. Pouk je popolnoma brezplačen.

Nocoj govori Smith

Nocoj bo na evharističnem kongresu v Public avditoriju govoril bivši new-yorški guvernir Alfred E. Smith. V svojem govoru bo dokazoval, da bo "vera premagala komunizem". Smith kakor znano, je postal zadnja leta zakrjnen reakcionar in se v politiki družil s Hooverjem in drugimi nazadnjaškimi elementi. Nedavno je časninarski magnat Hearst prišel na dan z apelom, da konservativci obeh strank nominirajo Smitha za predsedniškega kandidata.

Zborovanje prostozidarjev

Voditelji prostozidarskih organizacij iz vseh delov Zed. držav, Kanade in Anglije, zborujejo te dni v Masonic templu na Euclid Ave. Navzočih je okoli tisoč delegatov.

100 žrtev prometa

Delno poročilo o prometnih nesrečah iz 25 držav preko minule nedelje izkazuje, da je bilo ubitih 100 oseb.

Mussolini na umiku; njegove zahteve niso "zahteve"

Italijanski delegat v Ženevi je obvestil ligo, da zadnji pogoji za mir v Afriki niso uradni

MUSSOLINI IN ANGLEŠKI POSLANIK V RIMU KONFERIRATA

ŽENEVA, 23. sept. — Vsa znamenja kažejo, da je Mussolini na umiku in da je bilo vse njegovo dosedanje rožljanje s sabljo le bluf, ki je izplahnel, ko je Anglija poslala svoje brodovje v Sredozemsko morje, med tem ko so države, ki so članice Lige narodov, zlasti Francija, Rusija in Mala ententa, druga za drugo sledile vzhodu Anglije ter izjavile da bodo z ekonomskimi in finančnimi sankcijami nastopile proti Italiji, ako izzove vojno v Vzhodni Afriki.

Italija je nocoj napravila dramatičen preokret z ozirom na "ceno", katero je včeraj zahtevala za mir v Afriki. Baron Pompeo Aloisi je nocoj izjavil, da se italijanskih pogojev nima smatrati za "uradne zahteve".

To naznanilo je razpudilo govornice, da bo Italija vsak čas napravila prelom z Ligo narodov.

Včeraj je Italija "zahtevala", da se ji odstopi velik kos Abesinije in da se mora polovica abesinske armade razpustiti, ostala polovica pa da mora priti pod italijansko komando. Ligini krogi so te "zahteve" smatrali za nesprijemljive.

Dočim je izjava barona Aloisia v splošnem ustvarila vtis, da se je Italija ustrašila svojega lastnega blufa, pa nekateri diplomati v Ženevi še vedno dvomijo o iskrenosti najnovejšega italijanskega preokreta. Ugiba se, da se Mussolini s tem želi le otresti uradnih stikov z ligo. Zopet drugi opazovalci so mnenja, da Mussolini želi obdržati odprta vrata za pogajanja.

RIM, 23. sept. — Nocoj je imel premijer Mussolini razgovor z angleškim poslanikom Sir

Drummondom in neuradno se poročila, da sta razmotrivala načrt, da se italijansko-abesinski spor vrne v roke treh velesil, Anglije, Francije in Italije. Razgovor se je vršil v duhu "največje prijaznosti", pravi poročilo iz italijanskega vira.

Kakor znano, se je spor že pretekli mesec nahajal v rokah konferencie treh velesil, ki pa se je razbila in razšla brez vsakega sporazuma, nakar je bil spor izroččen Ligi narodov, kjer je Anglija prodrla za zahtevami, da se proti Italiji nastopi s sankcijami, ako ne odneha z agresivno akcijo proti Abesiniji.

Konferenca med Mussolinijem in Sir Drummondom je sledila potem, ko je bilo v Ženevi naznanjeno, da je ligina petorica opustila kot brezupno vsako nadaljno delo za kompromisno spravo in da bo zadevo vrnila nazaj liginemu svetu, ki naj bi napravil končen sklep glede sankcij proti Italiji.

Uradni krogi molčijo glede namena, s katerim je angleški poslanik obiskal Mussolinija. Originalna konferenca treh velesil v Parizu se je razbila, ko je Mussolini zavrgel načrt za kolektivno vlado v Abesiniji, medtem ko bi Italija dobila vojaška zagotovila in gospodarske koncesije v Abesiniji. Dotična konferenca se je vršila na podlagi pogodbe iz leta 1906, v kateri so omenjene tri velesile druga druga priznale sfero vpliva v Abesiniji.

Italijansko zunanje ministrstvo je nocoj vztrajalo, da Italija ni stavila "proti-zahtev" v Ženevi ter dostavilo, da "Italija ne bo krenila od svojega programa".

Rojak okraden

V gnučji pri odkritju spomenika škofa Barage v nedeljo popoldne je bil v Rockefeller parku okraden rojak John Prišel iz 15908 Parkgrove Ave. Vzeta mu je bila listnica, v kateri je imel \$1403. Rojak je menda prejšnji dan imel neko kupčijo in ker toliko denarja ni upal pustiti doma, ga je vzel s seboj. Ko je odkril, da je okraden, je začel tako obupno jokati in tarnati, da ga je policija odvedla s pozorišča.

Sinova oproščena

Pomožni policijski prosekutor Corrigan je včeraj odredil, da se spusti na prosto Antona in Mihaela Greguricha, sinova 52-letnega Mihaela Greguricha, ki je bil v soboto v tepežu s tremi sinovi smrtno zaboden. Odlučil je, da sinova nista zakrivila smrti očeta, ker je bil oče zaboden v silobranu. Tretji sin Rudolf, katerega je oče nevarno obstrelil, se nahaja v Mt. Sinai bolnici, toda je upanje, da bo okrevat.

Obisk iz Chicaga

Na obisku iz Chicaga se mudijo tukaj Anton Jakše, njegova soproga Margareta in John Klobučar, ki so gostje pri Mrs. Agnes Kralj, 385 E. 165 St., v družbi katere so danes obiskali tudi naše uredništvo.

"Napredne Slovenke"

Ker je potrebno, da ima pripravljalni odbor za banket je en sestanek pred redno mesečno sejo, prosim, da pridejo vse izvoljene v ta odbor, v sredo, 25. septembra, po 8. uri v spodnjo dvorano S. N. Doma.—Tajnica.

BANKIR JE SKOČIL IZ 10. NADSTROPJA

HOUSTON, Tex., 23. sept. — Iz desetega nadstropja nekega tujaknjnega hotela je danes skočil in se na mestu umrl 45-letni A. MacIrvine, drugi podpredsednik Chase National banke v New Yorku.

Bolezen

Dobri poznan Mrs. Frances Globokar, 19186 Abby Ave., ki se nahaja na svojem domu bolna za pljučnico, se je zdravje obrnilo že nekoliko na boljše in prijateljice jo lahko obiščejo. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

Obisk iz Chicaga

Na obisku iz Chicaga se mudijo tukaj Anton Jakše, njegova soproga Margareta in John Klobučar, ki so gostje pri Mrs. Agnes Kralj, 385 E. 165 St., v družbi katere so danes obiskali tudi naše uredništvo.

"Napredne Slovenke"

Ker je potrebno, da ima pripravljalni odbor za banket je en sestanek pred redno mesečno sejo, prosim, da pridejo vse izvoljene v ta odbor, v sredo, 25. septembra, po 8. uri v spodnjo dvorano S. N. Doma.—Tajnica.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašaleu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
 za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
 za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
 za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
 za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

LIGA NARODOV PROTI ITALIJI

Ko je Laval sklenil pakt z Mussolini-
 jem, ni imela Anglija vzroka, da bi se
 ga bala. Angleži so celo storili vse, kar
 je bilo v njih moči, da ga pospešijo, kaj-
 ti njegov namen je bil pridobiti Mussolini-
 nija za skupno fronto proti Nemčiji. Da
 bi Francija kdaj utegnla dati Italiji
 prednost pred Anglijo, ni Angliji niti na
 um prišlo. Toda par mesecev pozneje so
 Angleži napravili eno svojih največjih
 diplomatskih napak modernih časov, ko
 so podpisali mornariški sporazum s Hit-
 lerjem. S tem so raztrgali etnotno fronto
 proti Hitlerju, in v Franciji je zavladala
 panika. Novo francosko prijateljstvo z
 Mussolinijem je raslo v važnosti in mož-
 nosti za bodočnost. Ker Angleži pod no-
 benim pogojem niso hoteli sprejeti no-
 benih obligacij v zahodni Evropi — brez
 ozira, kaj bi tak pakt vseboval — so rea-
 listični Italijani vsaj navidezno prisko-
 čili Franciji na pomoč na točki, kjer so
 Angleži odklonili sodelovanje.

Angleški sklep za posluženje lige je
 bil napravljen na naglo šklicani kabinet-
 ni seji sredi avgusta, ko se je konferenca
 treh velesil v Parizu razbila. Potem je
 admiraliteta začela jačiti svoje sile v
 Sredozemskem morju, in Evropa je na
 svoje presenečenje odkrila, da se je Lon-
 don odločil, da Rim pozove na preizkuš-
 njo sile. Laval je bil zajet v pasti. Moral
 je brez odlašanja odločiti med novim
 prijateljstvom z histeričnim Mussolini-
 jem in pa med starim prijateljstvom ne-
 izprosni in počasi mislečih Angležev.
 Šele, ko je stal za isto mizo, ob kateri je
 Sir Samuel Hoare naslovil ligino zborni-
 co, je svet zvedel za njegovo odločitev.
 Odločil se je za ligo. V končni analizi je
 bila liga vedno poseben organ Francije,
 in izjalovila se je vselej v preteklosti v
 prvi vrsti, ker se je Anglija otresala svoj-
 jih obligacij. Odločitev z zgodovinske
 perspektive za Francijo ni bila težka. A-
 ko Angleži končno jemljejo obligacije
 pod liginim paktom resnim, tedaj bi bil
 neprovociran napad tudi v zahodni Ev-
 ropi izpostavljen kolektivni akciji lige,
 kakršno sedaj zahteva Anglija proti Ita-
 liji.

Dejstvo, da so se temu stališču pri-
 družile tudi skandinavske in baltske de-
 žele, Holandska in Rusija, je dokaz, da
 vidijo v ligi obrambno sredstvo, kajti od-
 kar fašizem dviga svojo glavo v Evropi,
 ni nobena država več varna pred njim.
 Liga, ki je bila vsa leta izza vojne mrt-
 vovodno telo, je nenadoma oživila. To se
 je sicer zgodilo pod ironičnimi okolišči-
 nami — šele ko je Anglija spoznala, da
 varnost njenega imperija odvisi od kole-
 ktivne akcije, ki zahteva odgovornost
 za varnost drugih — vendar to ne spre-
 meni važnosti tega spoznanja. To odkrit-
 je Anglije utegne postati najvažnejši do-
 godek izza svetovne vojne.

Enotna fronta v Ženevi je dovršeno
 dejstvo, s katerim mora Mussolini raču-
 nati. Širokoustne izjave, s katerimi se je
 skušalo prepričati svet, da je ni sile, ki bi
 ustavila Italijo, so se zadnje dni spre-
 menile v diplomatsko jecljanje, kar je naj-
 boljši dokaz panike, ki se je lotila gla-
 varja italijanskega fašizma.

Delavci, dajte glasove delavskim kandidatom!

Cleveland, Ohio
 Mestne primarne volitve se bližajo. Že drugi teden, bo torek 1. oktobra, in volili bomo. Vprašanje pa nastane, katere kandidate? Tisti, ki delujejo, da bodo izvoljeni, da zastopajo sedajni stari sistem strank demokratov-republikancev, ali one, ki prihajajo na dan z novim programom, ki je v interesu delavske mase? In ta program je socialistični in kandidatje so socialisti. Mi upamo, da se bodo clevelandski delavci odločili, za ta poslednji program ki je, kot se je izjavil Eugene V. Debs, socialistični program, delavcev.

Sodrug, državljani in delavci! Volite delavsko listo, socialistične kandidate, ki so: Robert D. Dullea za župana. Mrs. Dorothea Roepke, ward 3; Louis Zorko, ward 23; Louis Golden, ward 24; Max Wohl, ward 25; John N. Thurber, ward 30; Frank Barbič, ward 32.

Mi upamo, da ne boste stavkokazili na dan volitev, in boste storili to, kar vam veleva vaša delavska dolžnost. In prav nič vam ne bo žal, če tudi bi ti naši kandidati ne bili izvoljeni. Samo, da dobijo veliko število glasov, kar bi streslo demokrate in republikance, ker potem se bodo tudi oni morali zanimati za delavska vprašanja.

Ne pozabite tudi, da je v nedeljo, 29. septembra, 30-letnica obstoja lista "Proletarec." Slavljete se bo vršilo v SDD, 15335 Waterloo Rd. (Collinwood) s peštrim programom in plesom, in pričetek je že ob tretji uri popoldan. Ne zamudite in gotovo posetite, da vam pozneje ne bo žal.

Dolžnost napredne struje je, da gremo skupaj. Reakcija pa naj gre rakovo pot, za svojo kulturo, ki je podobna srednjeveški inkviziciji. Torej na svideenje in Vi zunajni rojaki, sodrug, simpaticarji, in somišljeniki, kot v Girardu, Akronu, Barberton, Warren, Lorain, ako ste kam namenjeni v nedeljo, 29. septembra, naj bo vaša pot v Cleveland, SDD, 15335 Waterloo Rd. Mi Vas pričakujemo.

Joseph Maslo

Slovenskim volilcem v 32. vardi

Kampanja primarnih volitev se bliža h koncu; treba nam je nominirati kandidata za councilmana iz naše srede. Vprašanje nastane za koga naj volimo? Kateri izmed kandidatov bi bil za naše zahteve in težnje najsposobnejši?

V mislih imam moža, kateri ni pohljal v visoke šole. Človek, kateri izhaja iz naših delavskih vrst. Mož, ki stoji "na svojih nogah", katerega ameriška politična javnost še ni do sedaj potegnila v močvirje oportuni-
 zma.

Mož, kateri je ohranil: zdrav, krepak, in pogumen značaj v času in trenutku, ko se je šlo za moralni čut našega naroda v vardi. Bil je mož na svojem mestu; imel je pogum, da je povzdignil svoj glas v mestni zbornici, ko je povedal sedanjemu županu mesta v obraz, brez vsake krinke hinavščine, da je on (župan) odgovoren za nemoralne razmere v naši vardi, in v mestu splošno. Vprašam vas, ali je bil kateri drugi član mestne zbornice, ki bi imel moralni pogum to storiti kot je on? Ne dragi prijatelji, ni ga bilo; mirno so sedeli in kimali. Naj

bode naše geslo da takih kimavcev nam ni treba več voliti v bodoče.

Povem vam, da kandidat, katerega imam v mislih ima značaj, katerega denar ne more kupiti. In ta kandidat je:

ANTON VEHOVEC, sedanji zastopnik 32. warda.

Naj bode povedano, da Vehovec je imel težke napore v mestni zbornici; posebno še kot novinec, pomisliti moramo, da imajo republikanci nadpolovično večino v zbornici. Sodeloval je z demokrati stoprocentno. Razume se, da demokrati načrti niso prišli v poštev zaradi tega ker so v manjšini.

Vehovec je na delu za izboljšavo 32. warda v vsakem oziru. Na razpolago je vsakemu in njegova hiša je odprta; neglede kakšno politično prepričanje ima stranka, ki ga hoče zaslišati.

Polagam na vašo razsodnost, da uvidete po svoji najboljši moči, da je Anton Vehovec vreden našega zaupanja še v nadalje. Do sedaj smo si svesti da imamo človeka, ki ima srce za nas. A če bode prišel drugi na njegovo mesto; potem vemo kaj nam je za pričakovati.

Pozivljam vas, da vsi volimo kot eden za Antona Vehovec.

Louis J. Dugar

Mlad. zbor "Kanarčki"

Newburgh, O.

Stariše v okolici "Na Jutrovem," Newburgh in "Cleveland-skega Hriba" opozarjam, da ako še nimajo otroke vpisane v Mladinski zbor, da se jim sedaj zopet nudi prilika, da isto storo. Sprejemalo se bo nove pevce in pevke le za nedolžen čas, torej ako želite, da se tudi vaši otroci učijo Slovensko pesem, jih pošljite na vajo Mladinskega zbora "Kanarčki" v petek, 27. septembra ob 5. uri popoldne v Slov. Del Dvorano na Prince Avenue, kjer se bo vršilo vpisovanje.

Starišem ki pa imajo otroke pri zboru, pa naznanjam, da ako se ne bodo otroci udeleževali vaj točno in redno, se jih bo enostavno črtalo iz zbora. Pozivljam Vas tudi, da se gotovo udeležite prihodnje seje ki se vrši 1. oktobra v navadnih prostorih. Na dnevnem redu je več važnih stvari, kot izid skupnega koncerta, prihodnji koncert našega zbora, itd., in je nujno potrebno, da ste navzoči.

Anna Traven

Iz strahu pred vojno je znorel

Iz Železnega na Gradišćan-poročajo:

Te dni se je primerila v neki gradišćanski vasi pretresljiva stvar. Šestindvajsetnetni dninar Viljem Reiss, rodom iz ČSR je pritekkel v opoldanskih urah na cesto in je začel vpiti na vse grlo: "Nočem, da me ustrelijo, nočem iti na vojno!"

Na cesti se je zbrala množica vaščanov, ki so skušali moža pomiriti, a so se morali pred Reissom zavarovati, da jih ni napadel. Hotel je namreč pogegniti in je pri tem razvil ogromno telesno moč. Ker se nikakor ni hotel pomiriti, so pozvali rešilni voz, in so mu oblekli prisilni jopič ter ga odpeljali v opazovalnico.

Reiss je prišel na obisk k svoji materi in sestri in se mu je omračil um ob vesti, da bo izbruhnila vojna v Afriki. Ker se ni absolviral vojaškega roka, si je pričel ustvarjati, da ga hočejo s silo odvesti k vojakom. To je tako razgrevalo njegovo domišljijo, da je nasposled zapadel nasledovalni maniji.

Negus je snubil kraljico Viktorijo

Čudna epizoda iz abesinske zgodovine

Angleški zgodovinar Justin McCarthy se spominja v svoji novi knjigi "Zgodovina našega časa" ene izmed najbolj čudnih epizod abesinske zgodovine.

Negus Teodor II. se je potegoval za roko angleške kraljice Viktorije. Da-li ji je poslal formalno ponudbo, to bo pač težko kdaj ugotoviti, gotovo pa je, da so njegovi zavedni načrti vedli do "nesporazumov," ki so imeli za posledico angleško-abesinsko vojno l. 1867. Teodor II. se je čutil silno užaljenega in je vse britske državljane na abesinskih tleh misijonarje, učitelje, umetnike in druge z njihovimi družinami vred dal ukovati v verige ter vreči v temnico v skalni trdnjavi Magdali.

Na Angleškem je nastalo zavoljo tega veliko razburjenje in vlada, ki se je bala, da bi kakšni energični ukrepi povzročili samo to, da bi Abesinci ujetnike poklali, je skušala stvar urediti s pogajanj. Poslala je v Magdalo odposlanstvo. Negus Teodor je z njimi ravnal zelo neprijazno. Čakati je Angleže precej časa pustil, potem pa jih je dal prav tako ukleniti. To je izbilo sodu dno. London je poslal v Magdalo ultimatum, o katerem tudi ne vemo, da-li je prispel kdaj do Magdale, a ker ni bilo odgovora nanj, je vlada odredila vojni pohod. Za poveljnika vojaške ekspedicije so postavili sira Roberta Napiera, tedaj vzhovnega poveljnika v Bombayju.

V novembru je kazenska ekspedicija nastopila pot proti Magdali. Pohod je bil pod sijajnim vodstvom, kajti Angleži so prišli brez vsakih izgub do Magdale. Tu je prišlo do spopada, ki je abesinsko vojsko kmalu pognal v beg, potem ko je imela 500 mož mrtvih in trikrat toliko ranjenih, dočim so imeli Angleži samo 19 ranjenec. Tedaj je poskusil Teodor s pogajanj. Poslali je Angležem celo ujetnike, a ker ni hotel slišati ničesar o tem, da bi se vdal, je Napier zapovedal nasok na trdnjavo. Abesinci so se trdo branili, toda Angleži so le vdrli v trdnjavo. Prvi njihovi vojaki so naleteli na truplo abesinskega vladarja, ki se je bil kakor kakšen stari Rimljan sam vrgel proti svojemu meču, da bi ne prišel v ujetništvo. Magdalo so zmagovalci potem porušili, na kar so se vrnili nazaj na obalo. Abesincem so pustili neodvisnost. Negusova vdova je umrla kmalu potem v angleškem ujetništvu, za njegovega sina Alamajuja se je zavzela kraljica Viktorija sama. Vzgjajali so ga nekaj časa v Indiji, potem pa na Angleškem, kjer je čez nekoliko let umrl.

Takšnih zastavljalic in zastavljenih poslov je v Tiencinu torej dosti in policiji se niti sanjalo ni o njih. Šele te dni jim je prišla na sled. Dva dni moža sta bila zastavila svoji ženi, a ko sta jih hotela dobiti nazaj, sta se ženi povratka branili. Vsa ogorčena sta stekla na policijo in izdala vse. Policija je izvršila preiskavo, odkrila je celo vrsto "zastavljalic" in v njih lepo število ženic-a skoraj vse so izjavile, da se k svojim možem ne marajo vrniti. Baje so strastni prijatelji opija, so jih pretepali i. t. d. Niti policija niti sodnja še ne vesta kakaj naj nastopita v tem primeru. Klienti zastavljalic pripadajo "boljšim slojem," in njihovi ženam se ni zgodilo nič hudega. Zakon pa tudi ne predvideva ničesar za takšne primere.

TIPICNA SLIKA RELIEFNEGA POLOZAJA V AMERIKI.

(Dalje iz 1. str.)

stotkov, v oktobru še nadalje znižalo.

Javni uradniki dobivajo sive glave od skrbi nad položajem. Objavljene so jim bile ogromne svote za dela, ako preskrbijo projekte in nekoliko denarja za material. Akron je poslal v Washington načrte za dela v znesku \$22,000,000, od danes pa se je preskrbelo delo manj kot 3000 možem.

Sokol zarca tako bistro vidi, kakor trdijo ljudje, čes, "ta ima sokolje oči". Sokol vidi iz daljave 1000 metrov globaja; človek ga iz te daljave niti s šestkratno povečalo ne bi videl. Vašo, ki z njo sokolarji lovijo sokole, zagleda sokol z višine 1500 od 1650 metrov!

SKRAT

Očka in mama sedita v kuhinji. Nenadoma zaslišita iz sobe, kjer se igra Petrček, glasen žvenket. Očka in mama prestrašeno planeta pokoncu in mama zaječi:

"Oh, glavo stavim, da je pa glavec ubil dragoceno vazo!"

Tedaj se vrata odpro. Skozi odprtino pomoli Petrček svojo razmršeno glavo in zmagoslavno zakriči:

"Mama, dobila si stavo!"

"Kako pa kaj z vašim vnučkom?"

"Hvala, ta že reče mama."

"Res? — Pa vaš zet?"

"O, ta pa že reče: ljuba moja tašča!"

Žena kot zastavni predmet

Vzhodni običaji na Kitajskem

Tiencinska policija je prišla na sled čudni vrsti zastavljalicnih poslov. Recimo, da je bil g. Vang v denarnih stiskah. Ni mu bilo treba drugega, nego da je stopil v eno izmed čudnih zastavljalic in tam zastavil za to in to vsoto go. Vangovo, po potrebi pa še svoje stranske žene. Vsote so se ravnale po starosti žen, njih lepoti, zdravju i. t. d. Zastavljene žene so se preselile v zastavljano podjetje kjer so v vsakem oziru skrbeli zanje. G. Vang je imel vedno priliko, da si ženo ali žene po sreči v igri ali kakšnem drugem uspešnem denarnem poslu vzame nazaj, drugače se jih ni nihče dotaknil, dokler je v redu plačeval obresti. Če je pa kdaj kakšen obrok zamudil, je lahko prisegel nato, da se mu mila ženica vrne v malce obrabljenem stanju.

Takšnih zastavljalic in zastavljenih poslov je v Tiencinu torej dosti in policiji se niti sanjalo ni o njih. Šele te dni jim je prišla na sled. Dva dni moža sta bila zastavila svoji ženi, a ko sta jih hotela dobiti nazaj, sta se ženi povratka branili. Vsa ogorčena sta stekla na policijo in izdala vse. Policija je izvršila preiskavo, odkrila je celo vrsto "zastavljalic" in v njih lepo število ženic-a skoraj vse so izjavile, da se k svojim možem ne marajo vrniti. Baje so strastni prijatelji opija, so jih pretepali i. t. d. Niti policija niti sodnja še ne vesta kakaj naj nastopita v tem primeru. Klienti zastavljalic pripadajo "boljšim slojem," in njihovi ženam se ni zgodilo nič hudega. Zakon pa tudi ne predvideva ničesar za takšne primere.

SOKOLJE OKO

Sokol zarca tako bistro vidi, kakor trdijo ljudje, čes, "ta ima sokolje oči". Sokol vidi iz daljave 1000 metrov globaja; človek ga iz te daljave niti s šestkratno povečalo ne bi videl. Vašo, ki z njo sokolarji lovijo sokole, zagleda sokol z višine 1500 od 1650 metrov!

Žive mere

Ker moramo na svetu zmerom več meriti in primerjati, imamo že celo vrsto in merilnih instrumentov. Na naša čutila se pri teh poslih namreč ne moremo zanašati. Ker nam odkrivajo zgolj relativne vrednosti. Naslednji preprosti poskus nam najpokaže njih nezanesljivost: Predele postavimo tri enake posode in nalijemo v vsako mrzle, v levo vroče, v srednjo pa mlačno vodo. Zdaj vtaknemo roki eno v levo, drugo v desno posodo, ju podržimo nekaj trenutkov v njih, potlej pa obe hkrati vtaknemo v srednjo posodo mlačne vode. Eni roki se zdela mlačna voda topla, drugi pa mrzla. Kar kaže, da je koža nezanesljiv topilnik. Prav tako nepopolna so tudi druga naša čutila.

Razen svetlobe, toplote, zvokov, katerih navzočnost ali nenavzočnost nam izražajo naša čutila, pa dojemamo s svojim telesom še mnoge druge reči, ki nam jih čutila posredno ne izdajajo. Vsakdo, ki je že bil na morju ali na gorah, se bo spomnil, kako prijetno deluje na človeka vroča, vlažna govinna. Prav občutljivi ljudje jo čutilo nekaj časa vnaprej s tem, da ne morejo spati, ali da se zbude pobiti in s težko glavobolom v primeru nam telo najavi neko spremembo v okolici, ki je s čutili ne moremo sredno dojeti. In takih pojavov, ki se nam kažejo zlasti na spremembo vremena, pozna vsi, kadar se obeta mraz in revmatična bolečina pa boleča kurja očesa so zmerom nezanesljivi znanilci slabega vremena. Človek so tudi že do neke mere odkril in poiskoval mehanizem teh reakcij v človeškem telesu. V glavnem jih proži spreminjanje v ozračju, tlak, električne napetosti in vlaga v ozračju. Seveda pa s svojim telesom lahko ugotovimo samo to, da se je nekaj spremenilo. Koli pa ne kako velike so spremembe, je samo indikator ne pa merilni instrument. Za merjenja se lahko poslužujemo fizikalnih aparatov.

So pa vendar le okrog nas stvari, nam jih ne pokažejo nobeni fizikalni aparati, ampak jih dejanski čuti samo človek in živalsko telo, pa ne samo čuti, ampak di kvantitativno meri. Če hočemo dokazati za to, se nam ni treba spuščati v okolice, kakor bi kdo pričakoval. Navadna bajanica je dovolj močan dokaz. V rokah bajanice ljudi je bajanica silno občutljivi in občutljivi instrument, ki kaže s svojim odklanjanjem, da so pod njo v zemlji skrite kovine, žile ali pa petrolej. V zanesljivost bajanice danes nihče več ne more dvomiti. Prav tako odklonov bajanice se lahko dokazuje neposredno, s tem da kopljemo in resimo tudi posredno s tem, da se lahko odkloni ljubno velikokrat ponove.

Po jakosti, s katero se paličice odklanjajo, lahko bajaničar tudi do neke mere ugotovi napove bogastvo najdišča, recimo: ali debele so plasti rude, ali kako močna je žila in kako globoko leži. Natančnejši kušen bajaničar navadno precej točno dokazuje, da paličica lahko izda celo navadno bajanico, v katerem se odkloni, je namreč Kot, v katerem se odkloni, je namreč tega se bajaničar tudi umetno lahko občutljivejši, lahko se "senzibilizira," kor imenujemo ta postopek s strokovnim izrazom, in sicer na ta način, da si postavimo na roke. Dotično snov mi ali pa neposredno v roko, ali pa pustimo, da je manjšo samo s svojim izžarjevanjem, bel primerih je uinek isti: bajaničar se odklonila samo takrat, kadar ho zado enako snov, za vse druge ostane neobčutljiva. Da je senzibilizacija bajaničarja učinkovita, potrjujejo ne samo verodostojni svedeki, ampak je mogoče tudi znanstveno dokazati. Preobčutljivost traja nekaj minut. Gre tukaj za posredovanje električnih magnetičnih žarkov, katerih valovna dolžina se giblje v meji od 1 do 70 cm. Ti žarki učinkujejo na bajanico tako, da se leži učenikovo telo, ako zadenejo snov, ki se odkloni samo tedaj, ako zadenejo snov, ki je enake valovne dolžine. Nobenega tolažnega vov ni mogoče dokazati tudi z najnovejšimi fizikalnimi aparati. Odkriva jih samo občutljivi človek, in sicer tako zanesljivo, da jih tudi eksaktna voda priznava.

Neka druga lastnost živih teles se delj časa s pridom uporablja v medicini. V mislih imamo reakcijo živih organizmov na neke določene hormone. (Dalje na 3. str)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVljena 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
 Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
 Jan Kvarčič, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
 Stanislav Lich, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
 William Ruz, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 Mirko Kubel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
 Mike Vrhovnik, predsednik, Houston, Penna.
 William Gannon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
 Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POKROVNI ODBOR:
 Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
 Steve Messar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
 Vincent Pagel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
 Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:
 "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Va plana in stvari, tiste se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, da se zveza pa na ime in naslov blagajnika. Priloge glede poslovanja uradnega odseka se naj naslavlja na predsednika nadzornega odseka. Sporne vsehne pa na predsednika pokrovnega odseka. Stvari tistih, ki se ne udeležujejo uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na tajnika "ENAKOPRAVNOSTI", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Rokovnjaštvo
 Pri belem dnevu je napadlo pet neznanih rokovnjačev Makl... z Otiškega vrha. Priredili so ga v gozdu poleg ce... pri Turški vasi ter mu od... 150 Din.

Zanimiva je nuredba
 Na kraju Puštal (iz Burg... je sedež občine Zmi... lokalnih" ozirov sprem... različni uradi. Kaj se... tega rodilo, bomo videli...

Kaj pa to pomeni?
 "Obzoru" poroča "Slove... da se bodo morale likvi... male politične skupi... temeljoradniške in demo... stranke, ko nastopijo... normalne politične raz... Ista usoda bo zadela po... (dr. Kramerja in okolič)... ostanke JNS, ker bi bila... tvorba umetna. — Po... uštegne biti snova... strank omejeno... povzročilo novo pre... bivših političnih av... Kam bodo potem zaja... gospodje, je pa vprašanje... nate, ne načel.

Bitvo sojenj tatovi
 Samski mesar... Anton Trpin, v... mladi, je nesrečen... v Kranju. Po Gorenjskem... v letu in maja... nekaj boljše obleke... denarja in drugega bla... vrednosti 4000 Din... 17. maja orožnik Av... prišel v Kranju... revolverjem, da... Tone je danes pred... dajal račun o... tatvinah. Bil je zaradi... nevarne grožnje ob... 1 leto in 6 mesecev ro... lastni nevaren je An... 29 letni tihota... iz kamniške okolice... 21 letni France Rogelj... tihotapec... v Ljubljani, ki se je 18. ma... svoj potuhnil v go... Novaka v go... domači legli k ne... se je spravil na svoj... 20 Din cigaret... v in vzel tudi... tako, da je s svojim... zabil domače. Toda... dne odkuril, pa so ga... vendarle prijeli... dobil vse povrnjeno... je ukradel tudi 5

katere žrtev je postal 5-letni Peter Lipovšek, sin delavca z Zg. Hudinje, ki je prišel pod voz naložen z deskami in mu je kolo zdrobilo koleno in kolk. Fanta so takoj spravili v tukajšnje bolnišnico, a je bila vsaka pomoč zaman in je že proti pol-dnevu izdihnil.

Poročila sta se
 v ponedeljek 19. t. m. v Kostanjevici Štebinger Ciril, profesor v Mariboru, in gđc. Jožica Erčigoj, učiteljica-abiturientka.

Žive mere
 (Dalje iz 2. str.)

Mnogi hormoni se namreč še danes ne morejo določevati in meriti s kemičnimi in fizikalnimi metodami, ampak nam mora kot indikator služiti ta ali oni žival. Hormoni učinkujejo v nekaterih živalih na prav poseben način. Ako n. pr. vbrizgamo kuncu insulin, hormon trebušne slinavke, ki je kakor znano uspešno sredstvo proti sladkorni bolezni, potem se živali takoj zmanjša množina sladkorja v krvi. Čeprav je insulin kemično popolnoma točno dognana snov, je vendar tako vbrizgavanje še zmerom najbolj zanesljiv način za dokaz njegove navzočnosti. In kakor pri insulinu, tako je bilo treba tudi pri vsakem drugem hormonu najprvo najti tako zvani "test," metodo za dokaz njegove navzočnosti. Brez tega bi bilo proučevanje hormonov nemogoče. Na ta način so počasi nastale tako zvane "enote," ki so nekakšne mere za množino hormonov in ki se presojajo po jakosti učinka. Insulin se je meril po tako zvanih "kuncovih ali zajčjih enotah." Da si za silo ustvarimo pojmo, kako se vrše ta merjenja na živalih, recimo takole: Zajčja enota je tista količina insulina, ki povzroči, ako jo na tešče vbrizgnemo, 2 kg težkemu kuncu, da se zmanjša množina sladkorja v njegovi krvi na 0.045 odstotka po preteku 2 do 4 ur. Kakor vidimo, je merjenje z živimi instrumenti precej zapletene narave. Razen tega posamezne živali precej različno reagirajo na injekcije in je treba zmerom vzeti njih večje število, ako hočemo dobiti zanesljive povprečne vrednosti. Tretjina zajčje enote se imenuje klinična enota in 25 kliničnih enot zneso tisočinko grama insulina.

Kdor se zanima za poskuse s hormoni, bo naletel na najrazličnejše merilce enote. Tu je govora o mišjih enotah, podganjih enotah, konjskih enotah in zadnji čas celo o ribjih enotah. Kako težka so včasih določevanja takih enot, nam najzornejše pokaže naš definicija ribje enote, ki se takole glasi: Ribja enota je tista najmanjša množina moškega spolnega hormona, ki povzroči, ako se v 0.2 kvadratnih cm. tekočine vbrizgne štirim enako težkim pa različno oblikovanim samcem šarenice, ki so bili najmanj 30 dni ali še delj časa poprej kastrirani, da se najmanj trije izmed njih odenejo v 4 do 5 ur trajajoče "svatovsko oblačilo." (V času drstenja se namreč pokažejo samci šarenice v izredno lepih pisanih barvah.) Tako dolgovzna je torej definicija ribje enote. Učenjaki bodo nedvomno veseli, kadar dobe merilni instrument, ki bi ribje enote neposredno pokazal s kazalcem na primerni lestvici. Ako bo tak instrument vohče kdaj izumljen, je veliko vprašanje. Vsekako bodo pri studiju hormonov živali še dolgo prav tako nenadomestljiv indikator, kakor bajanica v rudosledstvu in geologiji. (Po razpravi dr. Grafa — nj)

Novi grobovi
 V Škofji Loki sta umrla upokojeni železničar Gašper Jesenovec, ki je zapustil mnogoštevilno družino, in tovarniška delavka Svojšak Julka, ki je nepričakovano morala zapustiti svoje domače.

V Ljubljani je umrla Ivanka Bohinec, učiteljica v pokoji.

Na Jeranovem pri Mekinjah je umrl mlinar in posestnik Sitar Jakob v 70. letu starosti.

V Ljubljani je umrl gospod Franc Čibej, pisarniški ravnatelj višjega deželnega sodišča v pokoji, star 79 let.

V Ljubljani je umrl Valentin Slavce, revident drž. železnice v pokoji.

Nesreča na Karlovški cesti
 Na Karlovški cesti, tik Rastoharjeve gostilne, se je zgodila večera huda nesreča. 36 letna mlčkarica Ivana Žitnikova iz Črnc vasi je zapeljala s konjem v tranjav, pri čemer se je voz prevrnil ter je Žitnikova padla na tla. Sprva se je zdelo, da ima lažje poškodbe, pozneje pa se je izkazalo, kakor je ugotovil mestni zdravnik dr. Ahčin, da je Žitnikova dobila pretres možgan. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico.

Padeč s konja
 Večera jzutraj je jahal na sprehod proti Ključem ljubljanski odvetnik dr. Luckmann. Bliži Ključ pa se mu je spasil konj in dr. Luckmann je padel s konja in si zlomil ključnico. Poklican je bil reševalni avto iz Ljubljane, ki ga je prepeljal v Leonišče.

Poročila sta se
 na Igu Etbin Boje, profesor na učiteljsku v Ljubljani, in Bogomila Lavrič, učiteljica v Radmožancih. Poročil je nevestin stric Janez Klemenčič, župnik na Igu.

Zalostna smrt otroka
 Huda nesreča se je dogodila na državni cesti na Sp. Hudinji,

Društveni KOLEDAR

SEPTEMBER

28. septembra, sobota — Ples društva "Comrades" št. 566 SNPJ v avditoriju SND.
 28. septembra, sobota — Vinska trgatav pevskega zbora "Jadrana" v SDD, Waterloo Rd.
 29. septembra, nedelja — Socijalistični klub št. 49 prireditel v SDD, na Waterloo Rd.

OKTOBER

5. oktobra, sobota — Club O'Pal ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
 5. oktobra, sobota — Co-operative Youth League, ples v SDD, na Waterloo Ave.
 5. oktobra, sobota — Domača zabava pev. zbora "Cvet" v S. D. D., na Prince Ave.
 6. oktobra, nedelja — Ples društva "Waterloo Camp" št. 291 WOW v SDD, Waterloo Road.
 6. oktobra, nedelja — Proslava 25-letnice društva "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ v obeh dvoranah SND.
 6. oktobra, nedelja — Skupna prireditev društva W. C. in W. O. W., v SDD, Waterloo Rd.
 12. oktobra, sobota — Ples prireditel društvo "Loška Dolina" v avditoriju SND.
 12. oktobra, sobota — Ples Tinkers' Club v SDD, Waterloo Rd.
 12. oktobra, sobota — Jesenska zabava Slov. Združene Zveze, v Slov. Domu, na Holmes Ave.
 13. oktobra, nedelja — Dram. društvo "Anton Verovšek" vprizori igro v Slov. Del. Domu, Waterloo Rd.
 13. oktobra, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v S. N. D.
 13. oktobra, nedelja — Gospodinjki klub "Na Jutrovem" priredi vinski trgatav v SDD, Prince Ave.
 19. oktobra, sobota — Društvo Slov. Sokolice št. 442 SNPJ priredi ples v avditoriju S. N. Doma.
 19. oktobra, sobota — Veselica ženskega kluba Slov. Doma, na Holmes Ave.
 19. oktobra, sobota — Ples društva "Betsy Ross", JSKJ v S. D. D., Waterloo Rd.
 20. oktobra, nedelja — Ples Slov. demokratskega kluba v SDD, Waterloo Rd.
 20. oktobra, nedelja — 10-letnica društva "Danica" št. 34 SDZ v SDD, na Prince Ave.
 20. oktobra, nedelja — Veselica društva "Cerkniško Jezero" v SDD, Waterloo Rd.
 25. oktobra, petek — American Club ples v SDD, Waterloo rd.
 26. oktobra, sobota — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi maškeradno veselico v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.
 26. oktobra, sobota — Društvo "Vodnikov Venec" št. 147 S. NPJ proslava 25-letnice v spodnji dvorani S. N. Doma.
 26. oktobra, sobota — Društvo "Strugglers S. N. P. J. priredi Hallowe'en ples v S. D. D., na Waterloo Rd.
 26. oktobra, petek — 23rd Ward Democratic Club, ples v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
 27. oktobra, nedelja — Koncert pev. zbora "Delavec" v SDD, Prince Ave.
 27. oktobra, nedelja — Prireditel društva sv. Petar H. K. J., v S. D. D. Waterloo Rd.
 27. oktobra, nedelja — "Zvezin Dan" priredi Slov. Dobrodelna Zveza v obeh dvoranah S. N. Doma, na St. Clair Ave.

DECEMBER

1. decembra, nedelja — Prireditel Jug. Veteranov v avditoriju SND.
 7. decembra, sobota — Veselica društva "Složne Sestre" št. 120 SSPZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.
 8. decembra, nedelja — Dram. društ. "Anton Verovšek" vprizori igro v SDD, na Waterloo Road.
 21. decembra, sobota — Mlad. pev. zbor "Slavčki", domača zabava v avditoriju SND na St. Clair Ave.
 22. decembra, nedelja — Božičnica Slov. Mlad. Šole SND, pod pokroviteljstvom Prosvetnega Odseka SND.
 31. decembra, torek — Silvestrova zabava priredi "Jadrana" v S. D. Domu na Waterloo Rd.
 31. decembra, torek — Silvestrov Večer priredi direktorij SND, v avditoriju.
 31. decembra, silvestrov večer — Pev. društvo "Soča" priredi zabavni večer v Slov. Domu na Holmes Ave.

1936 JANUAR

4. januarja, sobota — Ples društva "Napredne Slovenke" št. 137 SNPJ v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
 11. januarja, sobota — Ples društva "Naprej" št. 5 SNPJ v avditoriju SND, St. Clair Ave.
 12. januarja, nedelja — Priredi-

tel Zdrženih društev fare sv. Vida v avditoriju SND na St. Clair Ave.
 18. januarja, sobota — Ples Interlodge League, v avditoriju S. N. D., na St. Clair Ave.
 19. januarja, nedelja — Koncert Slov. godbe "Bled" v avditoriju S. N. D. St. Clair Ave.
 25. januarja, sobota — Ples Samostojnega pev. zbora "Zarja" v avditoriju SND, St. Clair Ave.
 26. januarja, nedelja — Proslava obletnice Slov. Nar. Doma, v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

FEBRUAR

1. februarja, sobota — Plesna veselica društva "France Prešeren" št. 17 SDZ v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
 2. februarja, nedelja — Javna telovadba Slov. Sokola v avditoriju SND St. Clair Ave.
 8. februarja, sobota — Plesna veselica društva "Cleveland" št. 126 SNPJ v avditoriju S. N. D. St. Clair Ave.
 9. februarja, nedelja — Koncert Workmen Sick Benefit Society, v avditoriju SND na St. Clair Ave.
 13. februarja, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v avditoriju SND St. Clair Ave.
 16. februarja, nedelja — Koncert mlad. pev. zbora "Slavčki" v avditoriju SND St. Clair Ave.
 22. februarja, sobota — Plesna veselica društva "Spartans" št. 198 SSPZ v avditoriju S. N. D. St. Clair Ave.

APRIL

12. aprila, nedelja — Club O'Pal ples v avditoriju SND, St. Clair Ave.
 18. aprila, sobota — Plesna veselica 23rd Ward Democratic Club v avditoriju SND na St. Clair Ave.
 19. aprila, nedelja — Ples dru-

štva "Comrades" št. 566 S. N. P. J. v avditoriju SND, na St. Clair Ave.
 26. aprila, nedelja — Koncert samostojnega pev. zbora Zarja v avditoriju SND na St. Clair Ave.

SEPTEMBER

14. septembra ponedeljek — Pričetek konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote, v avditoriju SND.

TIRED, WORN OUT, NO AMBITION

HOW many women are just dragging themselves around, all tired out with periodic weakness and pain? They should know that Lydia E. Pinkham's Tablets relieve periodic pains and discomfort. Small size only 25 cents.

Mrs. Doris Williams of Danville, Illinois, says, "I had no ambition and was terribly nervous. Your Tablets helped my periods and built me up." Try them next month.

Lydia E. Pinkham's TABLETS

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Either because of stomach disturbances, food fermentation, or the wearing of false teeth, old people frequently have halitosis (bad breath). No wonder others consider them a nuisance. But now Science has found that the regular use of Listerine will often overcome offensive mouth odors due to the fermentation of tiny bits of food on mouth, teeth, or dental plate surfaces.

This safe antiseptic and quick deodorant works quickly. It cleanses mouth, teeth, and gum surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then counteracts the odors themselves.

Try using Listerine every two or three days. See how much more wholesome it leaves your mouth. How it sweetens your breath. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Don't offend others - Check halitosis with LISTERINE

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use.

The extreme efficiency and dependableness of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

THE ROLLATOR...
 Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.

SEE THE NORGE BEFORE YOU BUY

ONLY IN THE NORGE WASHER DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION

When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.

(Model 80-P Washer with Pump Illustration) 20-RWK-1

SUPERIOR HOME SUPPLY
 6401-05 Superior Ave.

NORGE

Za svobodo in ljubezen

Marko Stojan
Roman iz Balkana.

"Najbrže bo soba proti vrtni strani... Za Halilovo hišo je gost, zaraščen vrt."
"Ali je hiša zastražena?"
"Imel je tri zamorce in enega Arabca — same krepke ljudi."
"Kje je ona soba? Zgoraj? Spodaj?"

"Točno ne morem povedati, kneževska milost... Verjetno je, da se nahaja zgoraj. Kolikor se da sklepati, gledajo na vrt tri ali štiri okna; katero je pravo, boste morali presoditi sami..."
"Dobro. Gorje ti, ako si govoril neresnico! Madam," se je obrnil Dušan k Olimpiji, "bodite tako dobri in strážite nam to hijeno v človeški podobi, dokler se ne vrnem. Upam, da nas vidite jutri zjutraj žive, zdrave in — zadovoljne... Ako bi se pa zgodilo, da se najkasneje do jutri dopoldne ne zglasimo pri vas, potem vedite, da nas je stal naša podjetje življenje, in skrbite za svojo varnost. Pygurisa pustite ležati — saj ga ne bo konec, ako počaka, da ga najdemo. In zdaj prehajam k delikatni točki: sinoči ste sicer odklonili vsako odškodovanje za vašo pomoč — toda priznati morate, da bi bilo po tolikih uslugah, ki ste nam jih storili, opasno za vas, ostati še dalje v Carigradu. Morda vam bo drago in dobrodošlo, ako se vrnete v svojo lepo domovino in pozabite tamkaj — čase, ki ste jih preživeli v Galati. Spomnite pa se tu in tam naju dve in bodite prepričani, da se poslavljava od vas z veliko hvaležnostjo v srcu."

Med tem se je bil spogledal z Ivanom; pokimala sta drug drugemu in položila na mizo par bankovcev, ki jih je ošinil Pyguris z lakomnim pogledom.

Olimpija je zaihtela, premagana po naglem genotju; sklonila se je in prijela naša prijatelja za roke, da jih poljubi. Toda mladeniča sta se naglo umaknila; na njih obrazih je zaigrali tisti gorki smev, ki nam ozari obličje, kadar smo storili dobro nesrečnemu človeku.

"Signori!" je zajokala ženska, "ah signori! Kako ste dobri... Tanto buoni! Naj vam Bog povrne in naj vam pomaga doseči, kar želite, in rešiti, kar rešujete... Res je, niti vredna nisem vaše dobrote in sočutja, ki ga imate z mano; šele zdaj čutim to. Zavezala sem se vam, ker sem upala utešiti z vašo pomočjo svojo neumno, majhno maščevalnost — a zdaj sem tako srečna, da vam morem pomagati pri vašem dobrem namenu. Da, signori, vrnem se v domovino, in kar mi še ostane življenja na tem svetu, ga hočem porabiti v to, da se izpokorim za svoje grehe; ako se me boste katerikrat spominjali, vedite, da molim za vas še več, nego se kesam svojih zmot..."

Ivan je nehote iztegnil roko in pogladil klečeči Magdaleni težke črne lase; nato pa jo je vzdignil kvišku. Kakor da bi se sramovala solz, je hitela Olimpija brisati svoj objokani obraz, jecljaje venomer besede ganjenosti in hvaležnosti in prisegaje, da se odreče svoji osveti nad Birbantinjem, ako je le božja volja, da rešijo ti dobri gospodje njegovo in Schrattеноvo nesrečno žrtev.

Divji Marko je čakal med tem ukaza; in ko mu je Dušan mignil z roko in pokazal z nedvomno gesto, kaj mu je storiti, je opravil delo v par trenutkih. Zbegani Grk se niti ni poizkušal braniti; mirno si je pustil zvezati roke in noge. Le ko mu je hotel Marko poriniti robec v usta, je zajavkal

še enkrat in zaprosil z milim glasom:

"Za Kriščeve rane, vaša kneževska milost — naročite vsaj tej ženski, da naj me ne zadavi, kadar ostaneva sama... Pomislite na moje nepreskrbljene otročičke!"

Ali trdno zvita ruta mu je zaprla tok besedi. Dušan pa se je obrnil k Olimpiji:

"Tega vam niti ne naročim posebej; saj veste sami, da moram držati dano besedo, če tudi je zastavljena falotu... Druga stvar je seveda, ako bi hotel uiti, potem storite, kar se vam zdi primerno. Z Bogom, madam; upamo, da se vidimo jutri!"

Odhajaje so se ozrli naši prijatelji še enkrat; in Marko je zadovoljno pomežikal Olimpiji, ki je ždela na nizkem stoleu poleg Pygurisa, vsesavaje se v njegovo mastni, prepadli obraz s pogledom neizprosne stražarice...

"Čestitam vam od srca!" je vzkljnil poročnik Wheeler, ko je stala vsa mala armada zopet združena in pripravljena k nadaljnjemu pohodu. "To se razume, da poizkusimo še noč?"

"To uro, gospodje, ako ne bi bilo boljše, počakati teme!" sta odgovorila Dušan in Ivan kakor z enim glasom.

"Upamo pa, da nas to pot ne boste zapostavljali," je pripomnil Estournelle.

"Nikakor ne, gospodje," je dejal Ivan resnobno. "Vsak mož bo veliko vreden za naš uspeh; in kadar ga dosežemo, razpogajajte z našo pomočjo in z našim življenjem, kakor da bi bilo vaše lastno..."

Kazakov ni rekel ničesar; kimal je, mel si roke in izpraznil z Markom in Jovom kozarček rakije v proslavo slovesnega trenutka, ki se je obetal nočjo.

Poldne je bilo minilo že zdavnaj; in ker je trebalo hiteti s pripravami, so se vrnili naglo na ladijo "Victory", da si privežejo duše in določijo podrobnosti bojnega načrta.

Dasi je čutil sleherni med njimi usodni pomen nocojšnje noči, vendar so bili veseli in dobre volje; zdaj so gledali vendar že enkrat svoji nalogi jasno v obraz. In zdelo se jim je, da postaja njih prijateljstvo tem tesnejše, čim se bliža ura odločitve; niso si ga zatrjevali z besedami, toda oči so govorile tem gorkeje, in kapitan, ki se mu je razvozlal jezik ob dobri kapljici, se je pridušal svečano, da je videl na svetu še malo tako imenitnih dečkov kakor je trojni sporazum in četa naših prijateljev.

"Ravno prav," je rekel poročnik Wheeler, ko se je zasukal razgovor okrog temne predgovdovine von Schrattena in Birbantinjina. "Dočim ste šli vi po svojo srečno novico, sem si jaz ogledal pismo, ki ste ga prinesli iz Belgrada. S pomočjo Birbantinijevega šifrirnega ključa se mi je posrečilo prav naglo razvozlati njegovo vsebino. Evo vam je."

To reki je položil pred Ivana in Dušana listek, popisan s svinčnikom. Jezik pisma je bil nemški. Prijatelja sta se sklonila in čitala:

"Sporočite njegovi ekscelenci, da je zadeva v redu. Zaželjene listine so v rokah osebe, ki mi jo je zaznamoval v najinem združenem razgovoru. Informacij za nadaljnje prošim na naslov Rosette, Hotel des Cing Nations, rue Ottomane v Galati. Vaš von Sch."

"To je moral pisati takoj po svojem prihodu v Carigrad!" je vzkljnil Ivan.

"Ampak — fini gospodje, ki imajo zveze s takimi kreaturami!" je siknil Dušan izmed zob. "Lepe ekscelence, bog in bogme. Daj nebo sovražnikom Srbije še mnogo takih mož, ki se pajdašijo s faloti in propaliciami; potem ji je zagotovljena zmaga in slava na veke!"

"Zdaj pa vteknite oba papirja v ovoj, priložite šifrirni ključ in pošljite vse skupaj tistemu, ki vam je priskrbel to dragoceno pismo," je nasvetoval Estournelle. "Vi ga itak ne potrebujete več."

"Prepozno sem izvedel njegovo vsebino," je dejal Dušan in pokimal. Naj služi zdaj drugim v skupno korist!"

Pol ure nato je odrinila ladjica z dvema mornarjema, ki sta oddala skrivnostne papirje na srbskem poslaništvu, kar se je zdelo našim prijateljem po treznem preudarku še najbolj primerno in varno.

XIV.

Usodne ure.

Jerica in lady Helena skoraj nista zatisnila očesa tisto noč. Halil bej je bil odpoden le začasno; rešitev, prava rešitev je bila še nedovršena naloga — naloga, ki je morda presegala moči teh šibkih žensk. V svesti si tega sta ugibali dolgo, kaj jima je storiti, in da niso bežale ure s tisto strašno naglico, ki jim je ved-

no lastna v odločnih preobratih človeške usode, se morda sploh ne bi bili odločili.

Lady Helena je razložila Jerici svoj razgovor z Alijem Kemalom. Razložila ji ga je počasi, tehtaje vestno vsako besedo v neprestani skrbi, da je ne bi zbegala ali preplašila.

"In zdaj, dušica draga," je zaključila po dolgem šepetanju, "mi povejte, kaj mislite o tem predlogu: kakšen se vam vidi? Ali ste ga voljni sprejeti?"

"Moj Bog!" je vzdihnila nesrečna deklica in sklenila roke. "Iz rok neznanca v druge neznanke roke... Strašno je tu kakor tam! In ta grozni človek: kar mraz me je stresel, ko sem ga zagledala v veži... Ako vam je dejal, da me hoče spraviti iz te hiše, potem je gotovo, da ne misli storiti tega v mojo rešitev in korist; on je ris, ki hoče iztrgati volku njegov plen."

Lady Helena je pokimala s tesnobo v srcu.

"Nobenega dvoma ni," je dejala, "da si mislite pravo. Toda sami pravite: strašno je tu kakor tam... Meni roji po glavi le to: vsi znaki kažejo, da morebiti ne ostanem več štiriindvajset ur v oblasti Halila beja, kar sicer še ne pomenja prostosti, pač pa to, da me hočeta Isa in Ali Kemal preseliti na drug, za njihju namene pripravnejši kraj. Prepričana sem, da se vrše poizvedovanja s strani mojih sorodnikov in angleške vlade, in da so postala Arnaytoma carigrajska tla prevročna za izvršitev njune kupčije; lahko se jima zgodi, da bi me morala vrniti zastonj... Pa to naj bo kakor hoče; glavno je, da me bodo spravili drugam in da ostanete vi po mojem odhodu sami, brez varstva in obrambe v krempljih starega pre-

grešneža, izročeni mu na milost in nemilost. To je gotovost, ki nama mora stati jasno pred očmi."

Jerica je zaihtela namesto odgovora; vrgla se je Heleni o trog vratu in pritisnila svoje trčevito drgečoče prsi na njene. Ah, kako grozna ji je bila misel, da izgubi po takoj kratkem času to svojo edino zaščitnico!

"Ne jokajte, dete moje," jo je tolažila tovarišica z mehkim, dobrotnim glasom, ki je sam trepetal od solz. "Za to ni časa zdaj; to je škodljivo! Ne razburjajva se; pomisliva, da nama je treba hladnokrvnosti in treznega uma... To vidite, da vam tukaj ni mogoče ostati; zato reji bi rekla, da se vdajte v voljo Alija Kemala. Lopov je sicer in željan dobička kakor vsak Arabanas; podlosti Halila beja pa ni zmožen pri vsej svoji nizkoti — tako sem ga vsaj presodila ob tistih redkih prilikah, ko sem bila primorana govoriti z njim. Kakor vsi naradni in strastni ljudje ima tudi on še neko tajinstveno spoštovanje in nekakšen strah pred poštenim ženskim bitjem, ki bo ustavljal in krotil njegovo strast vsaj prve dni. In par dni pridobljenega časa je še vedno boljše od gotovosti, da postanete že prvi večer, ki ga preživite sama v Halilovi hiši, plen njegovih nagonov, ki ne poznajo več niti vesti, niti sramu."

To je morala priznati tudi Jerica; pokimala je in se oklenila Angličanke še tesneje, ne da bi nehala ihteti.

"Pozabiti tudi ne smeva, da je Ali Kemal sicer sirov vojak in

barbar od nog do glave, da pa je ravno v tem njegovem sirovem barbarstvu vtemeljena nerodnost, ki se da kaj lahko izkoristiti v rešilni namen. Tako policijskega nadzorstva, ki mu niti muha ne bi utekla. Ali Kemal ne bo izvajal — ne bo znal izvajati nad vami. Izkoristiti ostanke njegovega poštenja in neopreznost njegove nature pa je po mojih mislih edina podlaga, na kateri morete graditi za sedaj upanje v svojo rešitev. Mari ne? ... Vidite? Človek ne sme obupati niti v najhujši stiski; kdor obupa in izgubi glavo, se sam obsodi! Pozabiti pa tudi ne smeva še nečesa drugega: ne vem sicer, ali gradite, revica, name veliko nade — vem le to, da sem vam edina zaslonba v vaši nesreči, pripravljena, zastaviti za vas ves svoj um in vse svoje sile, in da vam bom gotovo še koristila, ako ostaneva skupaj. To pa je več ko verjetno, ako ste pripravljene tvegati in iti z Alijem Kemalom — kakor je v nasprotne slučaja gotovo, da se ne vidiva nikoli več."

(Dalje prihodnjic)

Stanovanje

s 5 sobami se odda v najem dobri družini. Vse je nanovo dekorirano in najlepše urejeno. — Plin in elektrika prosta za pranje. Zglasite se na 6501 St. Clair Ave.

Soba

s garažo ali brez se odda v najem. Prost vhod. Vpraša se na 1377 E. 171 St., blizu St. Clair Ave.

1934 — 24. septembra — 1934

V SPOMIN

prve obletnice, odkar je naš dragi oče

Frank Lenčič

O usoda, ti življenje nam prehitro zagreš, Radost v srčno nam izpusti vsem naenkrat spremeni

Eno leto je minilo, kar si Ti zapustil nas, Vedno pa spomin ostal je v naših sreih večni čas.

Misel pa nas vse tolaži, da za Tabo pridemo, Tja, kjer večno bo plača, ko se skupaj snidemo!

Zaljubljeni

Župan Davis vodi vašo borbo

OBDRŽITE ŽUPANA, KI JE ZA LJUDSTVO

Župan Davis skuša dobiti delo za slehernega

Župan Davis je zboljšal naša igrišča, parke in kopališča

Župan Davis je vreden podpore delavcev

IZVOLITE VAŠEGA LASTNEGA ŽUPANA

Prav gotovo volite pri primarnih volitvah v torek, 1. okt.

VOLITE ZA:

X HARRY L. DAVIS

Harry L. Davis kampanjski odbor J. F. Allen

We'll Give YOU THIS

Regular Price \$14.50

HANDY CLEANER for your old floor cleaner when you buy this handsome deluxe

Regular Price \$59.50

Slightly higher on terms

OBLAK FURNITURE CO.
6303 GLASS AVE.
Phone Henderson 2978

V blag spomin

prve obletnice smrti naše ljubljene matere

MARY JANEŽIČ

12. septembra, 1934 se je podala v bolnico v upanju, da se v kratkem vrne zdrava med nas. Bridko smo se varali in dne 24. sept. nas je za vedno zapustila. Počivaj v miru, saj misli naše so vedno pri Tebi!

Joe Janežič, soprog
Joe in Frank, sinova
Mary, poročena Tekavec, hči
v Clevelandu, O., 24. sept. 1935

VAŠI Ljudje kupujejo zemljišča! KUPITE SEDA!

969-11 Alhambra Rd., blizu London Rd., od St. Clair, Zidana hiša za 2 družini; 5 sob in kopališča; vsako stanovanje; 2 kurnice; 2 garaže. Pogoji: Bančna financa \$4000	14529 Ardenall Ave., Prenovljeno; za eno družino, 4 spalnice; blizu trgovin in transportacije; davki \$2278 letno. Pogoji: Bančna financa \$3900
16614 Arrowhead Ave., od E. 185 St. 6 sob, lot 59x100. Pogoji: bančna financa \$2800	14305-07 Bardwell Ave., od Hayden; 2 družinska hiša; 5 sob in kopališča vsako stanovanje; 2 kurnice; garaža; zmerni davki. Pogoji: Bančna financa \$3700
1280-62 E. 169 St., blizu Millwood; 2 družinska hiša, 5 sob vsako stanovanje; vsa v dobrem stanju. Pogoji: Bančna financa \$4500	969 Depot St., Wickliffe, od Euclida blizu Chase Brass in Addressograph-Multigraph; primeren bungalov s 5 sobami v lepem stanju; lot 66x174. Pogoji: Bančna financa \$3500
845 E. 209 St., od Recher Ave., severno od St. Clair; Semi-bungalov; 4 sobe in kopališča spodaj; veliko podstrežje; lep lot 100x100. Pogoji: Bančna financa \$3200	10714 Hampden Ave., blizu Superior od E. 195 St. 8 velikih sob, dvojna garaža, v dobrem stanju. Davki \$613 letno. Pogoji: Bančna financa \$3800

1596 Hawthorne Drive, blizu Euclida in E. 248 St.; 6 sob, garaža, parna gorlota. Pogoji: Bančna financa \$4700

The City & Suburban Co.
308-318 Anisfield Building, vogal E. 9th in Huron.—Main 1645

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5811